

CHIȘINĂU- ORAȘ VERDE EUROPEAN

ECOLOGIE, SPAȚII VERZI ȘI RECREAȚIE

1. **În urma semnării acordurilor de prietenie cu primăriile Verzi din orașele UE** vom crea în fiecare sector al orașului și în fiecare localitate din suburbii zone ECO și Business la standardele europene.
2. Vom soluționa problema deșeurilor prin implementarea unei strategii moderne de sortare, colectare, reciclare și stocare. Implementarea unui PPP pentru construcția unei uzine de sortare și reciclare a deșeurilor.
3. Vom pleda împotriva construcției uzinei pentru incinerarea deșeurilor pe teritoriul municipiului Chișinău din cauza nocivității procesului și efectului negativ asupra populației din vecinătate.
4. Vom salubritiza, amenaja și ulterior întreține bazinele acvatice, plajele, parcurile, zonele verzi și râul Bâc cu afluenții săi.
5. Vom crea o rețea pietonală și de ciclism care să unească toate sectoarele.
6. Vom crea Patrula Municipală de Mediu, care împreună cu Poliția municipală va supraveghea riguros curățenia și starea mediului în oraș.
7. Vom întreprinde măsurile necesare pentru a diminua nivelul de poluare a aerului.
8. Vom stopa defrișarea ilegală a arborilor și interzice construcțiile în parcuri și spațiile verzi.
9. Vom începe crearea **Centurii Verzi** în jurul municipiului.
10. Vom promova implementarea PPP pentru generarea energiei verzi.
11. Vom crea condiții pentru animalele de companie și a celor fără stăpân.

SĂNĂTATE, SPORT, INCLUZIUNE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

1. Vom dezvolta o nouă strategie a sănătății publice bazate pe promovarea unui mod activ de viață, inclusiv vom încuraja și promova sportul, mersul pe jos și ciclismul.
2. Vom spori bugetului destinat instituțiilor medicale cu 10% anual.
3. Vom echipa instituțiile medicale cu aparataj modern necesar.
4. Vom majora asistența financiară pentru nașterea copiilor.
5. Vom lansa elaborarea unui program de susținere și incluziune socială a persoanelor cu necesități speciale.
6. Vom încuraja dezvoltarea, prin parteneriat public-privat, a rețelei de cantine și magazine sociale.
7. Vom construi în edificiile subordonate Primăriei rampe de acces și vom instala ascensoare pentru facilitarea accesului persoanelor cu necesități speciale și în etate.
8. **Declarăm razboi total împreună cu forțele de ordine distribuitorilor de droguri care ne omoară tânăra generație .**
9. Vom construi în fiecare sector aqua park-uri sociale pentru orășeni.
10. Vom obliga companiile de construcții a caselor de locuit să ofere gratis 10 % din apartamente persoanelor cu mulți copii și veteranilor instituțiilor de forță care stau în rând de 30 de ani.
11. Vom iniția împreună cu diaspora construcția în suburbii a centrelor de locuit pentru pensionarii care se întorc în țară.

COMPETENȚĂ, ANTICORUPȚIE ȘI TRANSPARENȚĂ DECIZIONALĂ

1. Organizarea procesului de evaluare a competențelor profesionale a tuturor funcționarilor Primăriei și a subdiviziunilor din subordine.
2. Selectarea și numirea pretorilor , șefilor de direcții **la propunerea fracțiunilor din CMC și din rândul candidaților la funcția de primar** în baza competențelor profesionale, experienței manageriale.
3. Vom promova egalitatea în drepturi a femeilor și bărbaților excluzând orice barieră în ascensiunea spre succes a femeilor.
4. Adoptarea unei strategii anticorupție și verificarea integrității funcționarilor primăriei și a consilierilor.
5. Adoptarea în primul semestru al anului 2024 a **Planului Urbanistic General boicotat de precedentele CMC.**
6. Elaborarea și punerea în aplicare a unui Plan General de Dezvoltare a suburbiilor și încorporarea lui, pe termen lung în Planul General de Dezvoltare a municipiului Chișinău.
7. **Desfășurarea săptămănală a ședințelor CMC.**
8. Organizarea dărilor de seamă publice privind activitatea și implementarea planurilor și bugetelor Primăriei și a subdiviziunilor din subordine o dată la 6 luni.
9. Stabilirea unei colaborări eficiente în interesul municipiului cu toate verigile statului.

AFACERI, PROSPERITATE ȘI OPORTUNITĂȚI

1. **Cu suportul Verzilor Europeni vom crea o „Bancă Verde”** municipală pentru acordarea creditelor la 4 % pentru finanțarea micii afaceri și proiectelor Verzi.
2. Vom crea o subdiviziune condusă de către unul din vice-primari, responsabilă de dezvoltarea climatului investițional al Municipiului.
3. Vom elabora planul priorităților investiționale ale Municipiului reieșind din Planul General de Dezvoltare.
4. Vom crea Consiliul Oamenilor de Afaceri în care vor intra experți, nu aliați politici, pentru a identifica împreună soluțiile necesare de creștere economică a orașului Chișinău.
5. Vom implica comunitatea oamenilor de afaceri și a mediului academic în procesul de adoptare a deciziilor și de planificare în cele mai importante subiecte de dezvoltare a orașului de la soluționarea problemei spațiului locativ până la transport, drumuri, infrastructură și locuri pentru afaceri.
6. Vom construi grădinițe noi și le vom repara pe cele existente, pentru a asigura accesul cât mai multor familii și copii.
7. Vom majora salariul lucrătorilor din grădinițe pentru a diminua fluxul și lipsa de personal calitativ.

TRANSPORT ȘI DRUMURI MODERNE

1. **Cu susținerea financiară a primăriilor Verzi din UE** vom elabora și construi un proiect de transport rapid care va uni toate sectoarele.
2. Pe parcursul anului 2024 vom analiza, proiecta și vom demara amenajarea și construcția parcărilor pentru transport.
3. Vom eficientiza sistemul de transport public din municipiu prin ajustarea rutelor de transport public și modernizarea Parcului Urban de Autobuze, Rețelei de Transport Electric.
4. Vom crea un centru de Monitorizare a Traficului, care va permite monitorizarea și gestionarea mai eficientă a traficului, inclusiv a transportului public.
5. Vom reevalua starea drumurilor din oraș și vom elabora un plan de reparație capitală al acestora, inclusiv reamenajarea intersecțiilor.
6. Vom repara căile de acces și trotuarele în curțile blocurilor de locuit.
7. Vom reevalua și ulterior vom face ajustările necesare în sistemul de semafoare din oraș pentru a gestiona mai eficient traficul în orele de vârf.
8. Vom menține tarifele la transportul public accesibile pentru marea majoritate a locuitorilor orașului. Compensarea cheltuielilor de transport pentru categoriile de persoane social-vulnerabile.
9. Vom asigura iluminarea inteligentă pe toate străzile și în curțile blocurilor locative.

CULTURĂ, EDUCAȚIE ȘI TURISM

1. Vom susține multidimensional dezvoltarea culturală a orașului.
2. Vom organiza evenimente culturale destinate promovării orașului și atragerii turiștilor de peste hotare.
Vom crea condiții de învățământ moderne pentru toți copiii .
Fiecare clasă primară să nu depășească 20 de elevi..
3. Vom încuraja crearea diferitor cercuri cu activități extrașcolare pentru dezvoltarea multilaterală a copiilor subvenționate de primărie.
4. Vom susține copiii dotați prin acordarea burselor speciale, cofinanțarea participării la olimpiade internaționale, ș.a.
5. Vom deschide 50 de școli serale și duminicale pentru studierea limbii române și încurajarea locuitorilor capitalei să învețe limba română.
6. Vom crea și promova obiective turistice în baza patrimoniului arhitectural existent, dar și a noilor locuri pitorești și de interes turistic din oraș.
7. Vom implementa cu suportul voluntarilor un serviciu de ghidaj gratuit prin centrul orașului.
8. Vom introduce un abonament unic pentru toate muzeele din oraș.

SECURITATE ȘI SIGURANȚĂ

1. Vom depune eforturile necesare pentru înființarea poliției municipale cu atribuții în menținerea ordinii publice, asigurarea securității și siguranței locuitorilor municipiului și cu dublă subordonare primăriei și Ministerului Afacerilor Interne.
2. Vom promova toleranță zero față de violența domestică și sexuală prin susținerea programelor educaționale, organizațiilor non-guvernamentale și a poliției municipale.
3. Vom restabili marcajul de calitate corespunzător pentru trecerile de pietoni.
4. Vom evalua împreună cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI resursele ce sunt la dispoziție în Chișinău, cu scopul de a ne asigura că acest serviciu este pregătit pentru a preveni sau a soluționa orice situație de criză în municipiu.
5. Vom promova imaginea poliției municipale, ca forța comunitară ce ne asigură siguranța și securitatea.

**Valul Verde European
a sosit și în Chișinău!**

Vino cu noi! Împreună vom reuși!